

Magántörténelem
Magánélet a tömegmédiában

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

12. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzői: Mészáros János és Singer Péter

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	17-18 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Megtapasztaltatni a tanulókkal, hogy milyen szerepet játszik a média a tájékoztatásban, az egyén világhoz fűződő viszonyának alakulásában, és egyúttal felhívni a figyelmüket a manipuláció lehetőségeire.
A modul témái, tartalma	Témák: Identitás – szocializáció, család, hagyomány; kapcsolatok – felelősség, együttműködés, kommunikáció; társadalom – politika; kultúra – generációk; társadalmi nyilvánosság – média, propaganda, közvélemény, manipuláció Tartalom: A Good Bye, Lenin című film megtekintése. Az NDK történetének, és az ott kialakult élethelyzetnek az áttekintése. A film alapjául szolgáló hazugság megítélése és okainak mérlegelése. Magyarázatok keresése a különböző szereplők viselkedésére. Kreatív gyakorlatok a manipulációs szándékok elrejtésére és leleplezésére.
Megelőző tapasztalat	A film megtekintése; szülők, tanárok kikérdezése az NDK-ról szóló emlékeikről
Ajánlott továbbhaladási irány	A III/b feladat C variáns: esszéfeladatok megbeszélése; esetleg a <i>Moszkva tér</i> című film megnézése (rendező: Török Ferenc, 2001)
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel kapcsolatos kompetenciák: autonómia, identitás, hitelesség Önszabályozás: felelősségvállalás, törődés, tekintet másokra A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információkezelés, problémakezelés, kreativitás Társas kompetenciák: empátia, véleményalkotás, konfliktuskezelés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom; Művészetek Tantárgyakhoz: mozgóképkultúra és médiaismeret; történelem; társadalomismeret Modulokhoz: Áldokumentumok, hatáskeltés, manipuláció (11. évfolyam)
Támogató rendszer	<i>Good bye, Lenin!</i> c. film (rendező: Wolfgang Becker, 2002)

Módszertani ajánlás

A B variációban a foglalkozás 3×45 perces időkeretéhez hozzáadódik a film megtekintése is (kb. 150 perc). Ez azokban az iskolákban lehetséges, ahol sikerült megoldani, hogy a médiaismeret órák a tanéven belül tömbösítve legyenek. Az egyes feladatoknál megadott időkeret tájékoztató

jellegű. A csoport (osztály) motivációjától függően érdemes egy-egy feladatra a megadottnál több időt szánni, és inkább kihagyni más, kevésbé a csoportra szabott tevékenységeket.

A foglalkozáshoz szükséges DVD-lejátszó és televízió. A teljes film megtekintése esetén szerencsésebb a kivetítő, vagy az aktív tábla (ha rendelkezésre áll). Persze, legjobb lenne vetítőteremben vagy moziban megnézni a filmet. Van olyan feladat, amelyikhez számítógép és internetkapcsolat szükséges. Csak akkor válasszuk ezt, ha a csoport minden tagjának külön számítógép jut. Az interneten talált tartalmak bemutatásánál másodlagos szempont a prezentáció kidolgozottsága. Elég, ha a legegyszerűbb eszközöket alkalmazzuk (például az operációs rendszerek képnéző, vetítő funkcióját). A modul megvalósítását több helyen is gördülékennyé teheti az aktív vagy interaktív tábla használata – noha ezek nélkül is nagyszerűen megvalósítható.

Az A, B és C változatok értelemszerűen szabadon variálhatók, amennyiben nem egy megelőző tevékenység folytatásai. De egyidejűleg kivitelezve a differenciálás alapjául is szolgálhatnak. A P1 mellékletben szerepel a modul írásakor vázlatként használt kérdéssor. Ez olyan témákat is tartalmaz, amelyeket a modul végül nem dolgoz fel. Ennek alapján új feladatokat is alkothatunk, más megfigyelési szempontokat is bevezethetünk.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

A foglalkozás során születő produktumok bemutatásakor mindig megjelenik valamiféle értékelő motívum, bár a produkciók minősítése nem elsődleges. A csoportmunka értékelésekor érdemes arra koncentrálni, hogy ki mekkora aktivitással vett részt a munkában vállalásaihoz képest. Az általános értékelés fő szempontja az, hogy mely tevékenység gazdagította legjobban a diákok ismereteit.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Egy lehetséges tematika

Tanulói segédletek

D1 – Titkok és hazugságok. Feladatkártyák. A lapot két példányban kell lemásolni, és részekre kell vágni.

D2 – Álhíradó készítése. Helyzetkártya. A kártyákból annyi példányra van szükség, ahány csoport dolgozik az osztályban.

D3 – Lemondó nyilatkozat. Helyzetkártya. A kártyákból annyi példányra van szükség, ahány csoport dolgozik az osztályban.